

นิทานสุภาษิตจีน (21) 成语故事 (二十一)

ภาษาจีนมีสำนวนสุภาษิตมากมาย และชาวจีนก็นิยมใช้สำนวนสุภาษิตเหล่านี้ในชีวิตประจำวัน “เรียนไทยได้จีน” จะนำเสนอสำนวนสุภาษิตจีนที่มีเรื่องเล่าประกอบให้ผู้อ่านทุกท่านได้อ่าน เพื่อเพิ่มพูนความรู้ทางด้านภาษาจีนพร้อมทั้งความบันเทิงไปพร้อมกัน

นิทานสุภาษิตจีนที่ “เรียนไทยได้จีน” จะนำเสนอในฉบับนี้ คือ 卧薪尝胆/卧薪嘗

(ที่มาภาพ: <http://baike.baidu.com>)

膽 wò xīn cháng dǎn

วู้ ซิน ฉาง ต่าน อธิบายความหมาย

ของแต่ละคำก่อนครับ คำว่า卧/卧

wò วู้ แปลว่านอน 薪/ xīn ซิน

แปลว่าฟืน 尝/嘗 cháng ฉาง

แปลว่าชิม 胆/膽 dǎn ต่าน

แปลว่าดีซม ดังนั้นเมื่อรวมกันแล้ว

ก็จะหมายความว่า นอนฟืนชิมดีซม

ก็คือการเอาฟืนมาเผาทำฟืนนอน แล้วชิม

รสชาติความขมของดีสัตว์ เหตุที่ต้อง

ทำเช่นนี้ มีเรื่องเล่าว่า ในยุควินโยว

ประเทศขัดแย้งภายในจนแตกแยก

เป็นหลายก๊กหลายเหล่า สองเมืองใน

นิทานสุภาษิตนี้คือเมืองอู๋และเมือง

เยว่ ได้รับพุ่งชิงดินแดนกันเป็นประจำ ครั้งหนึ่งเจ้าเมืองอู๋ได้ยกทัพจากทางเหนือมารบกับเมืองเยว่ทางใต้ เจ้าผู้ครองเมืองเยว่ ชื่อโกวเจี้ยนได้นำกำลังเข้าต่อต้าน และได้สังหารเจ้าเมืองอู๋ กองทัพเยว่ทัพแตกกลับไป หลังเจ้าเมืองอู๋ตาย การปกครองจึงตกเป็นของเจ้าชายอู๋ วันหนึ่งหลังจากปรับปรุงกองทัพจนเข้มแข็งดีแล้วจึงยกทัพมารบเมืองเยว่หมายล้างแค้นให้บิดาผู้ล่วงลับ เจ้าเมืองเยว่นำโดยโกวเจี้ยนสู้ไม่ไหว สุดท้ายโกวเจี้ยนจึงถูกเจ้าเมืองอู๋จับ แรกทีเดียวเจ้าเมืองอู๋จะประหารเสียให้ตายแค้น แต่คิดว่ามันง่ายเกินไป ไม่สู้เอาไปเป็นทาสรับใช้ให้ได้รับความอับอาย ขยายหน้าจะดีกว่า จึงเอาตัวโกวเจี้ยนไปเป็นเชลยที่เมืองอู๋ โกวเจี้ยนอยู่เมืองอู๋ก็ทำตัวเป็นเชลยที่ดีคอยรับใช้เจ้าเมืองอู๋ด้วยความขยัน จนเจ้าเมืองอู๋พอใจ ครั้นอยู่ได้สามปีก็ถูกปล่อยตัวกลับมา เมื่อโกวเจี้ยนกลับมาถึงเมืองเยว่แล้ว ก็รีบสะสมไพร่พลขึ้นใหม่ ตลอดเวลาสิบปีที่ยอว่นแค้นแค้น โกวเจี้ยนเกรงว่าตนเองจะลืมภารกิจสำคัญ จึงเอาฟืนมารองเตียง เอาฟางข้าวมาผูกพุง เอาขูดน้กรบ ทำหมอนเพื่อที่จะได้ไม่หลงลืมความทุกข์ที่เคยได้รับ ยามเข้าตื่นมาต้องชิมความขมของดีสัตว์เพื่อ

ไม่ให้ลืมความอัปยศขมขื่นเมื่อครั้งเสียเมืองและไปเป็นทาสเชลยศึก เป็นตามธรรมชาติที่ความพยายามอยู่ที่ไหนความสำเร็จก็อยู่ที่นั่น ลิบปีให้หลังเมืองเยว่เจริญขึ้น กำลังทหารเข้มแข็งขึ้น ไกวเจียนคิดว่าถึงแก่เวลาล้างแค้นแล้ว จึงกรีธาทัพเมืองเยว่ขึ้นไปปราบเมืองอู่ ขณะที่เมืองอู่เองกำลังแยเข้าสู่วาระถดถอยพอดี ไกวเจียนจึงล้างแค้นได้สำเร็จ เมืองอู่ถูกผนวกเข้าเป็นส่วนหนึ่งของเมืองเยว่ ความแค้นที่สะสมมานับสิบปีก็ได้แก้แค้น ตัวอย่างที่ไกวเจียนทำนี้ จึงกลายมาเป็นสุภาษิตจีนที่บ่งบอกถึงการตั้งเป้าหมายที่ชัดเจนต้องไปให้ถึง โดยไม่หลงลืมตนไม่ว่าจะอยู่ในสถานะใด หรืออาจจะแปลในลักษณะที่คนไทยเข้าใจได้ง่ายขึ้นคือ ความพยายามอยู่ที่ไหนความสำเร็จอยู่ที่นั่น ตัวอย่างประโยคที่สามารถนำไปปรับใช้

我们是边工作边读书的人，如果想要博士毕业就必须卧薪尝胆地付出努力。

我們是邊工作邊讀書的人，如果想要博士畢業就必須臥薪嘗膽地付出努力。

Wǒmen shì biān gōngzuò biān dú shū de rén, rúguǒ xiǎngyào bóshì bìyè jiù bìxū wò xīn cháng dǎn de fùchū nǚlì.

หวั่นหมิ่น ฉ้อ เปียน กงจั่ว เปียน ตู ชู เตอะ เหริน,หฺวัก ลียง เหยา บัวฉ้อ บี้เย จั่ว บี้หฺวี่ วัว ชิน ฉาง ต่าน เตอะ ฟู่ชู่ หฺนูลี่

พวกเราเป็นคนที่ต้องทำงานไปด้วยเรียนไปด้วย ถ้าอยากเรียนจบปริญญาเอก ก็จะต้องใช้ความมานะพยายามตั้งนอนพื้นขิมติชม

ทั้งหมดนี้ก็คือเรื่องเล่านิทานสุภาษิตจีนพร้อมตัวอย่างการใช้สำนวนสุภาษิต 卧薪尝胆/臥薪嘗膽 (wò xīn cháng dǎn หวั่น หมิ่น ฉ่าง ต่าน) นอนพื้นขิมติชม ผู้อ่านสามารถนำไปปรับใช้ในบทสนทนาในชีวิตประจำวันได้อย่างเหมาะสม

ศูนย์ภาษาและวัฒนธรรมจีนสิรินธร มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง